N^RO 50

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 22. Czerwca V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 10 czerwca. Dnia 8 o godzinie 4tey z południa powrócił tu J. J. Mość z Tweru w naylepszém zdrowiu. D. 6 powracaiąc zatrzymał się w Nowogrodzie, przed cerkwią S. Zofii wysiadł z powozu i ucałował krzyż, z którym biskup Staroruski Antoni spotkał Monarchę. Zdrogi zaiechać raczył do Generała od artyleryi i Rady Monarszey departamentu dzieł woiennych Prezydenta Grafa Arakczeiewa i tak iego dom Gruzin naywyższą bytnością zaszczycił. D. 7 tam nocował, oglądał położenie mieysca i wsie okoliczne, a po obiedzie o godzinie 5tey udał się w dalszą podróż do tey stolicy. Łatwo każdy może wystawić sobie radość, iaką czuł Gospodarz z pobytu takiego Gościa, do którego duszą iest nayprzywiązańszy, przenikniony w całey sile taką rzadką miłością Monarchy dla poddanego. Dnia 9 było powszechne zebranie Rady; pod prezydencyą samego Jmperatora — Dziś w pałacu zimnym J. J. Mości w cerkwi wielkiey składano Naywyższemu Panu modły dziękczynienia za rozgromienie korpusu tureckiego, który był pod dowodztwem Seraskiera Pegliwana, za uwięzienie iego samego, za zdobycie Bazardzyka i poddanie się znamienitey twierdzy Sylistryi zwycięzkiemu rycerstwu Rossyyskiemu. Z tey okolicznosci u dworu był wielki ziazd wszystkich znakomitych osob oboiey płci, generałow i zagranicznych ministrow.

PARYZ d. 8 czerwca. (z Monitora, Fran, Hamb:) W czora Jmperator z całym dworem powrócił do Tuilleries z S. Cloud; wiazd zaś publiczny odprawi się dnia 10 wieczorem, natenczas całe miasto będzie oświecone, i da wielką ucztę Monarchom; d. 12 Xżna Paulina sprawi biesiadę; dnia 17 nowy byl w szkole rycerskiey a 21 u ministra woiennego. Wesołości i różne uciechy zaymuią wszystkie godziny Jmperatorowey, a te są naymilsze, w których dobroczynność swoią okazać może. W. X. Wirtzburski, Xże Szchwartzenberg i Graf Metternich tu się znayduią. Ostatni, iak mówią spodziewa się wkrótce wyiechać po ukończeniu swoich czynności. Dnia 7 Napoleon był na popisach piękney dywizyi kiryssierow G. d' Espagne; potym dawał publiczną audyencyą posłom zagranicznym. Dziś nowa parada woyskowa zebraney tu piechoty i iazdy, między którą znaydował się regiment letkiey iazdy proporcow Krasińskiego. Przypatrywali się tey paradzie oprócz tłumow ludu Jmperatorowa i W. X. Wirtzburski: Napoleon i król westfalski konną szeręgi obieżdżali. Wieczorem do S. Cloud wyiechał. Mowią o wyiezdzei Lucyana Bonaparta do Ameryki, dokąd iuż przed 6 laty wybierał się.

Między Brest i Nantes zbieraią się woyska nasze do niewiadomego przeznaczenia. W pierwszém porcie spuszczono na wodę okręt nowo zbudowany pod imieniem Nestora — W Antwerpii, liczba robotnikow, na werftach pracuiących, pomnożona do 4000. Wyspy dawney Zelandyi Walcheren, Szouven, Beveland, Tholen wyrokiem Senatu będą składać osobny departament pod nazwiskiem uyścia Skaldy — Rozgłoszone wieści o wysokim przeznaczeniu córki Lucyana Bonaparte, niepotwierdziły się; wyiechała ona do Rzymu na powrót do Oyca swoiego — Dom Jmperatorski w Hiszpanii ciągle będzie utrzymywany w zupełnym składzie swoim; na mieyscu zmarłych niedawno ministrow iuż są mianowani następcy — Xże Thur i Taxis tu przyieżdża — Bawarya odstąpiła królowi wiertemberskiemu 170 t. dusz — Z Agram piszą że Jlliryą ma bydź królestwem, i że iey Monarcha będzie wspoł protektorem ligi reńskiey z obowiązkiem utrzymywania 100 t. woyska na iey obronę.

LONDYN d. 4 czerwca. (z Berlin, Zusch) Jedno z pism tuteyszeych zawiera następuiącą wiadomość „ List iednego officera z okrętu Jmplacable od dział 74 pisany donosi, że Baron Kolli nad odnogą Quiberon został wyexekwowany i że iego ciało 2 dni wisiało " Druga zaś gazeta zawiera przeciwny list officerow tegoż okrętu do wydawcy gazety pisany w słowach „ Officerowie okrętu Jmplacable przeczytawszy wczora w pismie publicznem wiadomość o straceniu Barona Kolli, iakoby od iednego z nich przysłaną, i iakoby to w obliczu eskadry naszey nastąpiło, proszą o odwołanie tak grubego i niegodziwego fałszu.

Parlament będzie odroczony, iak mówią do dni 14. Na ostatnim posiedzeniu wnoszono o iego reformę, lecz proiekt większością 118 głosow odrzucony został. Już o tęż samą poprawę wnoszono roku 1733 i 1745, tegoż proiektu popierał Pitt roku 1782, 1783, 1785, późniey roku 1790 i 1793 podobnież iak teraz o nowe urządzenie Parlamentu wołano; lecz zawsze większość przemogła i dawne zwyczaie utrzymała — Zaginiony oryginał wielkiey karty angielskiey, na którey gruntuią się wszystkie swobody, znalezionym został przypadkiem przez Lorda Cotton, któżby rozumiał? u iednego krawca, który własnie zabierał się do postrzyżenia pargaminu na miary — Sprawa Burdeta będzie rozbieraną w Sądzie królewskim pierwszych dni lipca; lud zaczyna rozdwaiać się na stronę tego reprezentanta i drugą iemu przeciwną —

Z portow naszych wychodzą różne eskadry w różne mieysca przeznaczone; trzy okręty liniowe popłynęły na morze baltyckie Admirał

Strachan krąży koło wysp Zelandyi; niedawno 2 statki woienne wpadły na mieliznę, z tych ieden spaliliśmy, drugi wpadł w ręce francuzom—Z morza przychodzi wiadomość o zupełném zniszczeniu siedliska zbóycow morskich w odnodze Perskiey namnożonych: ich twierdza Rusulkhima dobyta, zrabowana i spustoszona; sami wpień wycięci i rozproszeni—W osadach naszych Canada spokoyność przywrócona wszyscy spiskowi poymani do więzienia poszli—Kongres Ameryki półnoćney rozwiązany. Po odwołaniu aktu zakazuiącego żeglugi Nam i Francuzom do portow Rzeczypospolitey, handel będzie wolny, gdyż nic nieuchwalono na iego scieśnienie—Z Indyi wschodnich okręty woienne odebrały rozkaz płynąć do oyczyzny.

Admirał Purvis powrócił z pod Cadix do naszey stolicy. Xże Angouléme wybieraiący się do Hiszpanii został wstrzymany od tey podróży; iuż miał wsiadać na okręt w Plimouth i płynąć do Cadix, kiedy rząd nasz przysłał przeciwne rozkazy. Ambassador nasz u Junty hiszp. Frere tu powrócił. Margrabia Romana mianowany General kapitanem wszystkich sił hiszpańskich, iakotež na Prezydencyi kanclerstwa od Junty potwierdzony. Nowy poseł hiszp. Xże Albuquerque tu przybył. Wyrachowano tu iż liczba posłanych do Hiszpanii muszkietow wynosi 300 t—Lord Wellington naywyższy dowodzca sił angielskich i portugalskich występuie z granic tego ostatniego królestwa maiąc wtargnąć do prowincyi hisz; iak mówią iuż ciągnie do Salamanki.

MADRYT d. 21 maia. (z Paryz, Frankfur, Hamb, Biogr:) Od powrótu swoiego do tey stolicy Król nasz zatrudnia się urządzeniem wewnętrznèm. Niedawno spalić kazał publicznie papierow blisko 5 milionow wynoszących, które weszły do skarbu z przedaży dóbr narodowych; co miesiąc podobnym sposobem palone będą papiery za dobra publiczne wzięte. Długu narodowego osobno zapłacono przeszło 15 milionow—Milicya urządza się po całey monarchii; spodziewać się należy iż ona wytępi zbóycow i poskromi łotrow, którzy w rozruchach swóy zysk upatruią. Jadna kupa od 60 ludzi zapędziła się z gór Piryneyskich aż do Francyi, lecz rozproszoną została przez gwardye narodowe, i wszystkie sprzęty zrabowane, wydarte zostały—Pod Cadix zatrudniaią się francuzi wybudowaniem szalup i utwierdzeniem mostu z lądu na wyspę Leon, oraz wystawieniem wielkich bateryi. Murcya cała podbita oprócz gór oddzielaiących ią od Walencyi—Od Portugalii nadchodzi naystraszniey sza burza, lecz nie długo na granicach spękać się musi. Nieprzyiaciel ma za sobą położenie ziemi, przychylność mieszkańcow i wielką liczbę ludzi; my ufamy doskonałości wodza i męztwu żołnierza.

Z tey okoliczności, iakoteż dla niedostatku ważnych materyi, nieodrzeczy bydź może opisanie życia Marszałka państwa fr: Masseny Xcia Rivoli, który iest mianowany naywyższym dowodzcą woyska przeznaczonego przeciwko Portugallii. „Urodził się roku 1775 w hrabstwie Nice we Włoszech. Z potrzeby poszedł do woyska króla Sardyńskiego. Wczasie rewolucyi fr: był podofficerem. W pierwszey woynie Francyi z królem sardyńskim przy opanowaniu pomienionego hrabstwa dostał się do woyska fr. W rozmaitych przypadkach okazane męztwo i rozstropność ziednały mu stopień officera. W roku 1795 przez dzielność i odwagę dobił się stopnia Generała brygady. W tey to kampanii okazał talenta obiecuiące wielkie korzyści. Dnia 24 listopada 1795 na głowę poraził Piemontczykow pod Castel-Genesta i opanował Figaretto. Roku 1794 kwietnia 16 zwalczył austryakow pod Ponte di Neva, opanował Ornica, i dzielnie przyłożył się do zwycięztwa pod Saorgio. Nie urodzienem, nie bogactwy, ani zabiegami, lecz znoiem i krwią osięgnął w roku 1795 stopień Generała-dywizyi i dowodztwo skrzydła lewego armii włoskiey otrzymał. Cała kampania była pasmem iego przemysłu, dzielności i sztuki; tego roku skutecznie bronił przeciwko austryakom stanowisk Vado, Tersano i małego Gibraltaru; w roku następnym 1796, pod hetmaństwem natenczas G. Bonaparte, prowadząc straż przednią, odniosł świetnieysze korzyści. Jego dzielnością wygrane bitwy dnia 10, 11, 14, 15, 16 i 17 kwietnia otworzyły pamiętną na zawsze kampanią roku 1796, w którey armia fr: gdyby rzeka wezbrana spadaiąc z Appeninu, złamała wszystkie zawady, zalała całe Włochy; i pędem aż za Alpy pod Wiedeń przybyła. W tey kampanii d. 14 maia wprowadził straż przednią do Medyolanu, a 25 do Werony. D. 22 poraził przednie straże austr: G. Beaulieu. Dnia 6 lipca uderzył na okopy austr: między rzeką Adigą a ieziorem Guarda wyciągnione i one opanował. Bonaparte przezwał go dzieckiem ulubionèm zwycięztwa. Mniey szczęśliwy dnia 29 lipca stracił stanowisko Corona, a 2 sierpnia odparty od Lonado stracił 600 ieńcow i 3 działa, lecz odebrawszy posiłki od naczelnika powetował tey klęski, wydarł trofea utracone i ieńcow oswobodził. Odtąd wszystkie dni swoie nowemi zdobił wieńcami toruiąc z przednią strażą drogę do zwycięztwa całemu woysku. Przełamał szańce obozu Peschiera, zdobył stanowiska Corona, Montebaldo Prabolo, i wyparł austryakow z Rivoli zabieraiąc wiele dział i ieńcow. Dnia 4 września przyłożył się do odniesienia zwycięstwa pod Roveredo, do zdobycia okopow pod Santo Marco; a nazaiutrz wtargnął do Trydentu. Dnia 10 zdobył baterye broniące przystępu do mostu na rzece Brenta i zaszedł aż do Bassano. Dnia 7 listopada pod Scaldefero był z klęską odparty, lecz nadgrodził tę stratę zwycięztwem 12 stycznia 1797 pod Weroną, Dnia 13 marca pod Cadon otoczył dywizyą G. Lusignan i samego wodza wzioł w niewolą. Późniey opanował zamek Chiusa, przełamał okopy w wąwozach Cassa Sole i wszystkie magazyny nieprzyiacielskie zabrał. Pod Tarvis i Clągenfurt w Austryi nowe odniosł korzyści. W kwietniu wysłany był od G. Boneparte do Wiednia z propozycyami o pokoy; ztamtąd udał się do Durlach do AXcia Karola; nakoniec powiozł do Paryża punkta przedugodne. Stolica z radością przyięła tego posłańca zwycięztw i pokoiu, i sprawiła iemu wielką ucztę.

„W tym czasie po upadku Robespiera i

Marrata wygórowała część konwencyi, nazwana Clichy: Massena z dywizią swoią powstał przeciwko niey naymocniey. Potym 1797 wześń: 4, kiedy na iey mieyscu, Dyrektoryat obiął rządy, Massena był mianowany Kandydatem do niego na micysce P. Carnot i Barthelemy. R. 1798 był posłany do Rzymu na obięcie styru rządu woyskowego w tey Rzplitey: lecz oskarżony od woyska o chciwość, widząc iawny bunt przeciwko sobie, musiał złożyć dowodztwo w ręce G. Dallemagne. Później ogłosił przez pismo publiczne swoie usprawiedliwienie iż ani woysko ani Rzymianie skarżyć się nie mogą. Przez czas nie iaki był nie czyhny: w grudniu otrzymał komendę naczelną armii w Szwaycarach. Przyznawano mu wszelką zdatność spełniania danych sobie rozkazow, a zaprzeczono zdolności prowadzenia głównego dowodztwa; lecz kampania 1799, swietnym sposobem zaczęta, a stanowiącem zwycięztwem skończona, ustaliła iego opinią. W tey kampanii przedarł się przez góry do Gryzonow, zdobył ich stolicę Coire, wuwięził G. Aufenberg, i piękny odbył odwrót, zmuszony do tego cofnieniem się z nad Dunaiu Genarała Jourdan. W tenczas obioł dowodztwo nad wszystkiemi siłami fr: w Niemczech przeciwko zwycięzcy AX. Karolowi i austryackim sprzymierzeńcom. Pełne są chwały iego obróty w górach szwaycarskich; długo ścieraiąc się z przewyszaiącemi siłami, o każdą piędź ziemi uporczywie walcząc, niewdał się w bitwę niepewną, aż nareszcie po usunieniu się AX. Karola ku Menowi nad Ren stoczył walną rozprawę pod Zurich i odebrał S. Gothard Glaris oraz wszystkie doliny szwaycarskie; potym rozwiązała się skleiona Koalicya: i Francya, można powiedzieć, zbawioną została. Ta kampania pokazała, że ieżeli ten zwycięzca niemoże bydź porównany do G. Bonaparte, sprawiedliwie zyskać powinien mieysce między naypierwszemi wodzami.

„Roku 1800 Bonaparte, Konsul natenczas, oddał iemu dowodztwo armii włoskiey rozgromioney od zwycięzkich woysk Rossyyskich G. Suworowa. Szczęśliwy Massena w Szwaycarach, doświadczył wszelkich przeciwności we Włoszech. Lecz ta kampania nieszczęśliwa, nie tylko niezmnieyszyła chwały iego, owszem potwierdziła powszechną opinią. Z garstką żołnierzy, bez pieniędzy, żywności, odzienia, obuwia, amunicyi, dał ogromnym siłom austryackim G. Melas odpor, iakiego nikt niespodziewał się. Długo bronił każdego stanowiska, żadnego wąwozu niepoddał bez uporczywego odporu, wszędzie się stawił odważnie, zewsząd mocą musiał bydź wyparty, a wszędzie w ciągu kilku miesięcy uniknął od walney bitwy; żadney niestoczył, i żadney też nieprzegrał. Bezprzykładna prawie obrona Genui czyni tyle honoru wodzowi, który potrafił z garstką, odpierać pomyślnie całe woysko, utrzymać wcichości wielką ludność miasta mimo głod okropny, ile żołnierzowi, który wytrzymał tyle pracy, nędzy, i niedostatku. Osada więcey wzięła w niewolą aniżeli sama wynosiła, w głodzie zapomniał żołnierz na wszelki wstręt naturalny i wszystko co tylko żyło strawił. G. Melas napisał to chwalebne dla niego świadectwo w liście swoim wzywaiącym do poddania się. „Fortuna tobie przeciwna, słowa listu Melasa, lecz dzielność twoia warta szacunku świata całego. Z garstką ludzi powinieneś był zginąć, i upadasz z honorem. Lecz poswięć chwałę obrony aż do ostatniey kropli krwi twoiey ludzkosci i podziwieniu, którego nikt ci ani wydrzeć ani odmówić niemoże. Ofiaruię ci nayuczciwszą kapitulacyą i t. d." Jakoż poddała się Genua, a osada zewszelkiemi honorami wyszedłszy, od granic fr: na nowo austryakow bić zaczęła. Ta kampania pełna trudow ułatwiła Konsulowi, przeyście Alpow z rezerwą Dižońską, zaięcie tyłu austryakom, i odniesienie pamiętnego zwycięztwa pod Marengo, które oddało francuzom stracone Włochy. Później Massena obioł komendę nad całém woyskiem fr: we Włoszech po odiezdzie pierwszego konsula do Paryża.

„Kiedy pokoy nastąpił, Massena przestał bydź czynnym. Roku 1803 wszedł do zgromadzenia prawodawczego. Na wyborach departamentu Alpow nadmorskich miał mieysce prezydenta. Roku 1804 maia 19 był mianowany marszałkiem państwa, potym szefem 14go ufcuh i wielkim officerem legii honorowey. Roku 1805 ozdobiony został wstęgą czerwoną i orderem S. Huberta Bawarskiego—Tego roku wybuchnęła 3cia woyna austryacka pamiętna niesłychananą klęską pod Ulm. Napoleon wziowszy główne siły w Niemczech pod swoią komendę, poruczył Massenie korpus ieden we Włoszech przeciwko AX. Karolowi. Dnia 6 września obioł komendę i otworzył kampanią przez opanowanie Werony. Słabszy w siłach długo potrafił bronić ziemi włoskiey broniąc przeprawy przez Adigę; nadstawuiąc się potężnieyszemu nieprzyiacielowi pięćkroć przeprawił się przez tę rzekę i nazad cofnoł się. Pod szańcami Caldiero doświadczył nieiakiey klęski, lecz natychmiast odniosł znakomitą pomstę, korzystaiąc ze zwycięstw Napoleona, które zmusiły AX. Karola do odwrótu. Scigał tylną straż armii ustępuiącey do Węgier; porażaiąc ią codziennie przebył rzeki Piava, Tagliamento i w listopadzie połączył się z wielkim woyskiem—Po traktacie Prezburskim do Włoch powrócił i poprowadził woysko fr: do Neapolu; tam kierował głównemi obrótami pod okiem Józefa Bonaparte natenczas króla dwuch Sycylii. Zakonczyła się kompania na dobyciu twierdzy Gaety nad morzem położoney i mężnie przez X. Philipsthal bronioney, oraz na zawoiowaniu całego królestwa Neapolitańskiego—W roku 1807 zaczęła się woyna pruska. Napoleon rozstrzygnowszy iey los pod Jena i Aversztad dnia iednego; kiedy teatr woyny przeniesiony był nad Wisłę, poruczył Massenie dowodztwo osobnego korpusu koło Bugu i Narwy, a sam z głównym woyskiem po nad morzem Baltyckim działał. W tey kampanii, więcey trudney aniżeli świetney, potrafił z woyskami ligi reńskiey i nowozaciężnemi, wytrzymać klimat i zasłonić Warszawę. Przez 4 miesiące w 1808 aż do pokoiu Tylżyckiego nie było prawie dnia iednego, w którymby niedziałał. W roku 1809 odbył kampanią pod Napoleonem przeciwko Austryi. Prowadząc skrzydło lewe dzielnie przyłożył się do zwy-

cięstw dnia 19, 20, 21 kwietnia pod Ratyzboną. W krwawey rozprawie d. 21 i 22 maia nad Dunaiem pod Esligen czterykroć zdobył i utracił stanowisko Aspern. Lecz żadne cuda męztwa żołnierza i biegłości wodzow nie potrafiły przeważyć szali zwycięztwa. Wszakże Napoleon oddał sprawiedliwość nadaiąc wodzowi tytuł Xcia Eslingen. Później do zwycięztwa pod Wagran d. 6 lipca nie mało przyłożył się. Teraz po kilku-miesięcznym spoczynku na nowo działać będzie przeciwko Anglikom i Portugalczykom. O charakterze prywatném i cnotach domowych potomność sądzić będzie.

HAMBURG. d. 16 czerwca (z Hamb, Alton, Zusch:) Wczora przeiechali tędy Podpułkownik Ankerwsard i baron Merner wysłani ze Sztokolmu do Paryża— Karol 13 Król szwedzki zwołał stany na seym nadzwyczayny d. 23. lipca otworzyć się maiący— Lekarze otworzyli nakoniec ciało królewicza Augusta; i znaleźli wątrobę zupełnie zepsutą, azatym wniesli że umarł appoplexyą uderzony. Wszakże lekarz nadworny Rosse przy zgonie będący uważał że puls nader był powolny i słaby— W całey szwecyi nakazane są modły za Króla, lud Szwedzki i urzędnikow— W Pomeranii Szwedzkiey rozkazano sekwestrować wszystkie okręty w portach będące i one iak nayściśley przeyrzeć. W Stralsundzie stoiące wysko odebrało rozkaz przygotowania się do marszu; a w całey prowincyi ogłoszono ażeby obywatele przygotowali potrzebną żywność dla żołnierza. W ciasninach Zundu i Beltu krąży bardzo wiele okrętow woiennych i kupieckich.

Król Westfalski ieszcze nie powrócił do Cassel. Z Paryża przyszły rozkazy ażeby naystaranniey dopełniono liczby woyska, iaka aktem ligi reńskiey iest przepisana. Zaczęto formować 2 regimenta huzarow i ochotnikow; wezwano do zaciągania się dobrowolnego z obietnicą znacznych korzyści. Przyłączony Hanower do Westfalii podzielony będzie na 3 departamenta pod nazwaniem uyscia Elby i Wezer, Jlmenau, i Aller. Do pierwszego należą Bremen Verden i Stade; do 2go Lineburg, Harburg i Salzawedel, do 3go Hannower, Nienburg i Cell— WX. Frankfurtski podobnež srodki przedsiebierze na dopełnienie swoiego kontingensu—Krol zaś Pruski zmnieyszył swoią siłę 11 tysiącami i bardzo wielu żołnierzy na lato do domow uwolnił.

Cesarz Austryacki wyiechał z Pragi d. 4 czerwca na powrót do Wiednia. Za cesarzem udali się WX. Teressa, AX. Antoni, i X. Amalia Saska. Franciszek 2 w czasie swoiego pobytu w Pradze ziednał dla siebie powszechną miłość. W Wiedniu oczekuią powrótu Monarchy na dzień 15 czerwca. AAXX. Maxymilian i Ferdynand zwiedzili prowincyą Siedmiogrodzką i iuż powrócili do Budy—Rozgraniczenie Tyrolu ieszcze nie ukończone: część iego ma bydź przyłączona do Jllíryi i razem z tém państwem ma powrócić pod berło Cesarskie. Nader przydałyby się te prowincye, gdyż one zawieraią miny żywego srebra, bez którego kopalnie węgierskie złota i srebra niemogą bydź wyrabiane. W Tyrolu rozkazano zapłacić wszystkie zaległe podatki do 1 wrześnią· Rozbroienie zupełne tameecznych mieszkańcow namnożyło wielu łotrow oraz ośmieliło dzikie zwierzęta, co dawniey nigdy niebywało. Regimenta fr. usuwaią się z Jlliryi do Włoch południowych—Na granicach Dalmacyi zupełny pokoy; mówią że Basza Bosnii obowiązał się zapłacić M. Marmont 40000 dukatow w nadgrodę szkod w ostatnich rozruchach poniesionych przez Francuzow.

Woyska fr: ustępuią powolnym lecz ciągłym marszem z całey Bawaryi i Niemiec na brzeg lewy Renu. Legion nawet Portugalski wyruszył w tę stronę—Baron Montgelas powrócił z Paryża do Munich. Król bawarski zwołał zatym wielką radę: zaprosił na nią z Auszpurga GD. Wredę; GD. Deroi także przyiechał. Na radzie maią bydź rozbierane arcy ważne interessa. Pisma paryzkie głoszą że powrót Napoleona do stolicy podniesie zasłonę, która przykrywa przygotowane wielkie wypadki. Rozumieią że cios ogromny padnie na Turcyą, która niechce przystąpić do systemmatu lądowego; i że w drugiey stronie sam Napoleon poiedzie do Hiszpanii i na Anglikow uderzy— Głoszą że flotta Tulonska wyszła na morze: to pewna że koło Otranto widziano 2 okręty liniowe i 6 fregatt fr. Te obróty okrętow woiennych są połączone blisko z wyprawą w Kalabryi zgotowaną przez Króla Joachima przeciwko Turcyi lub Sycylii.

WARSZAWA d. 23 czerwca. (z Warszaw: Pozn·) Dnia 19 nastąpiło uroczyste otwarcie w pałacu rządowym naywyższego Trybunału kraiowego pod tytułem Sądu Kassacyynego. Prezes Rady stanu a razem i sądu tego zagaił posiedzenie krótką przemową o duchu W. Prawodawcy, o świętych obowiązkach sędziego, o drogim bezpieczeństwie honoru i maiątku obywatelow; o wielkim powołaniu Sędziego do oddawania sprawiedliwości, i o innych tym podobnych przedmiotach, które silnie i prawdziwie wyrażone przeniknęły serca słuchaczow. Azatym Minister sprawiedliwości przedstawował deputacye od sądu appelacyynego, kryminalnego, trybunału 1szey instancyi, handlowego i Sądow pokoiu; potym mówił o zacnym charakterze sędziego, w którego ręku złożona i cześć i sława i fortuna i wolność obywatelska; mocno wyraził iak wielki iest występek nieodpowiadać temu wysokiemu powołaniu, iak szkaradna zbrodnia obrażać święte prawa, i naruszać publiczne bezpieczeństwo! W tkliwym obrazie wystawił sprawiedliwość beztronną, żadnemi względami na żadną stronę niezachwianą, slepą na osoby spieraiące się, głuchą na ich podszepty, a przenikaiącą czyny i wszystkie taynie sprawy. Sprawiedliwością stoią narody bez niey upadaią i giną!

Fryderyk August wyrokiem swoim postanowił otworzyć mennicę w Warszawie na bicie podług stopy pruskiey Talarow 6cio złotowych, dwuzłotowek, złotowek, 10 groszowek i 5cio groszowek ze srebra, tudzież z miedzi trzygroszow, iednogroszow i pułgroszow, oraz ze złota dukatow równych holleaderskim. Stępel na iedney stronie wyrażać będzie popiersie krolewskie z napisem Fridericus Augustus rex Saxoniae dux Varsoviae, a na drugiey stronie herb krolewski z koroną z wyrazem waloru pieniędzy—D. 22. wyiechał Krol do Drezna.

Za pozwoleniem Cenzury Wileń:—W Drukarni Kuryera Litt: DODATEK.

DODATEK Nro 50

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 22 Czerwca ROKU 1810.

1 Niżey podpisani exekutorowie testamentu zeszłego W. Bonifacego Ancuty Woyskiego Xtwa Czernichowskiego przez ninieysze uwiadomienie obwieszczaią wszystkich wierzycieli onegoż, ażeby raczyli zgłosić się na dzień 1 7bra roku teraznieyszego do miasta Wilna sami osobiście, albo przez umocowanych swoich plenipotentow wraz z dowodami probuiącemi każdego należność.
Ant Dyz' Lachnicki kom sąd ed exekutor
Zenon Machwitz Sowietnik i exekutor.

1 W Wilnie na Sawicz ulicy w domie przeciwko dawnego Klasztoru XX. Augustyanow czarnych pod Nrem 126 położonym iest do przedania karyta zupełnie nowa Warszawska fabryki Danglowskiey na urząd robiona, życzący oną kupić, ma się zaadressować do właściciela domu.

3 Do publiczney wiadomści w całém Imperium Rossyiskim i za granicę podaie się pozew od WWJP. Ignacego porucznika B. W. Poll: Antoniego byłego Komissarza Ziem pttu Brzeskiego Poczobutow braci, po WJP, Kazimierza Hryniewicza Adwokata Upickiego przed sąd Ziemski pttu wileń: mca maia 30 dnia podany, tegoż roku mca i dnia przed Aktami Grodz pttu wileń: zeznany w słowach wynosi się oto: obżłłny WT. w roku 1810 maia 23 listem swoim zgłosiłeś się do Złłgo Dltora iakoby zeszły, s. p. urodzony xiądz Marcin Poczobut Astronom stryi Dltorow, przez powod kuzyństwa matki swey z domu Poczobutowny a bardziey przez pamięć na to, że iakoby babka obłł: w pierwszych początkach edukacyi wspomogła onego, za co w roku 1807 apryla 29 dnia wydał pismo obligowe na rubli srebrnych 4000 i te miały byc opłacone po smierci przez sukcessorow, są to słowa listu obłł: na przeciw czemu odpowiadaiąc Dltorowie, a szczególnie Ignacy Poczobut dowodzi że to iest podstęp, fałsz, czy zapisanie na blankiecie, czy adoptacya nie wiadomo, przez kogo ręki zeszłego Poczobuta Astronoma; ponieważ obżłłny nie okaże iego ręką całkowitego dokumentu zapisanego, bo stryi nigdy dla nikogo dokumentu cudzą ręką pisanego nie wydawał, i tak był uważanym, ażeby nayznaiomsi i nayznacznieysi obywatele i przyiaciele otaczaiący go, za pieczętarzów byli użyci, ręka onego i wiele licznych pism nadto iest znana publiczności, i nikt oney nadużyć nie mogł, chybaby od nie pamiętnych czasow mógł iakiś zawalać się blankiet i to nie na walorowym papierze, nikt nie był bliższym wiadomości wszelkich Interessow, i onemi nie urządzał nad złł. Ignacego Poczobuta, i nikt nie dotykał się Interesow wszelkich, którychby Dltor nie układał, wszelkie zatym dary czy to z potrzeby, czy z przychylności nie mogły następować, iak za poradzeniem się u złł: Porucznika, ponieważ nigdy stryi i przed rokiem 1807 i w samym tym roku i w następnych lecieth, póki żył, żadnego daru ustronnym nie uczynił, na co będą swiadki, dowody pisma, i iuramenta, oprócz moralnych swych ułożeń dla zakonu i dla rodzeństwa, synowcow, oraz dla siostry swey rodzoney, i tey nie wprzód dał aż zapytał się czy nie będzie dla synowcow z ukrzywdzeniem, obżłłny nigdy nie znany w żadnym tytule kuzyństwa i spadku, uroiłeś podchlebną sobie ofiarę daru na rubli 4000 za wnioskiem słabym iakoby z Poczobutowny rodzi się i iakoby w początkowey edukacyi babka obłł wsparcie czyniła; czego zeszły nie mogł potrzebować, gdyż rodzicow miał zamożnych, a sam przez powołanie moralne w roku 15 wieku swoiego wstąpił do zakonu sławnego XX. Jezuitow, gdzie przez wysoki sposob myślenia był pierwszym Astronomem w Xięstwie Litewskim i królestwie polskim, a uważanym przez publiczną opinią i pisma oraz znaiomość Astronomii, i przyięcie do towarzystwa w zagranicznych państwach w całey Europie; a obżłłny przez ciąg cały ani zeszłemu stryiowi, ani złłym dltorom nie byłeś znaiomy, i niemiałeś żadnych zasług: ieżeliby wyliczać przyszło familią od kilkuset lat domu Poczobutow rozszerzoną po wielu powiatach, toć trzebaby w głowie próżney uroić, że każdy kto się rodzi z Poczobutowny powinien iaką kolwiek osięgać nad bliskość krwi sukcessyą, w czym nie dozwala prawo natury owieczu piszące; odpieraiąc złey przygotowane kroki zakładaią następne prozby: ieżli nie ma istotney gdziekolwiek dziedziczney posessyi, tedy rękoiemstwa z myślą prawa uznania, komportacyi mianowanego obligowego pisma iakoby pod rokiem 1807 apr: 29 przez zeszłego X. Poczobuta Astronoma obżłłmu wydanego nie mniey różnych transakcyi i listow czyto z usposobionych pieczętarzy czy też przez kogo bądź kolwiek do tego Interessu wpływaiących pod przysięgą przeznaczenia, lokacyi takowego pisma w kancellaryi przeznaczenia, po czym onego sądownie skasowania i zdarcia: kto się okaże bydz winnym pokarania; bliższości dltorom przy świadectwach i dowodach do przysięgi uznania, expensami prawnemi pokarania — Powypisaniu onego WW. Poczobutowie obiawiaią publiczność ażeby takowego mniemanego pisma obligowego pod żadnym pozorem wlewkiem nie nabywali, gdyż oszukany niewinnie może natym szkodować o czym przez gazety kuryera littew uwiadamia się.
Ignacy Odlanicki Poczobutt pisarz.

1 Sąd taxatorsko exdywizorski w maiętności Migulach W Antoniego Supińskiego Rott Pttu Zaw: w Pcie Oszmian położony exystuiący, na zmassowanie i rozdział funduszu tegoż W. Supińskiego dekretem remissyinym litt: wileń: Głł: Sądu 2 depar: destynowany, na dniu 8 idącego mca maiąc oddaną całkowicie sprawę do namowy, postanowił w dniu 30 praesentium wyrok swoy zapromulgować, o iakowym postanowieniu kredytorow iakoteż w rozmaitym rodzaiu do wzmienionego W. Supińskiego reguluiących pretensye przez nnieyszą awizacyą zawiadamia.
Mateusz Siesicki Sądu Ziem Pttu wileń i exdy: Ptezy.

2 Józef Bohdziewicz Ławnik wileń: troskliwy o przyszły los syna swoiego Ignacego Jakuba Bohdziewicza stosownie do zaniesionego w aktach magistratu wileńskiego czyni publiczne ostrzeżenie, ażeby nikt Jemu żadnych pieniędzy niepożyczał ani żadnych fantow na kredyt nie dawał. ażeby nikt w żadne układy z nim niewchodził, żadnych wexlow imieniowi Józefa Bohdziewicza służących od niego nienabywał, ani wykupował, gdyż oyciec nietylko niemysli odpowiadać za utratnego syna, owszem poszukiwać będzie wszelkich sum i skryptow oraz sprzętow, iakie tylko przez swywolę były zachwycone od oyca. Każdy zatym wdaiący się w frymarki z pomienionym Jakubem Ignacym Bohdziewiczem pewnie byłby narażony na niemiły proceder. Debitorowie za wszyscy wzywaią się do opłacenia oycu a nie synowi sum należnych.

1 Do handlu Mauzera i Gastla przyszedł nowy transport Pantalionow wiedeńskich mahoniowych roboty Millera o sześciu oktawach z kilku odmianami głosow, życzący amatorowie ich nabydź, raczą się udać dla widzenia onych do sklepu Bławatnego JP. Mauzera i Gastla.

1 Tomasz Boczkowski rodem z Podola czyli Wołynia zostawał lat kilkadziesiąt w służbie u zeszłego Walentego Ułanowskiego cześnika Sanockiego, i od tegoż Ułanowskiego ma sobie zapisane cztery tysiące złłch pol: te są lokowane na folwarku Hermanach w Gubernii Littko Grodzieńskiey w pcie Prużańskim, dziedzicznym Jana Bie-

nieckiego Sędziego Ziem: Pttu Brzeskiego—Gdy i Tomasz Boczkowski i Walenty Ułanowski już nie żyią a Jan Bieniecki maiący przezeczoną summę tyle tylko ma wiadomość że zeszły Tomasz Boczkowski miał dwóch braci i że po iednym z nich zostało iakoby dwóch synow którzy w Wiszniowcu u XX. Bernardynow edukować się mieli, lecz ani ich Imion ani mieszkania nie wie, gdy procz listu, który z podpisem M. Boczkowskiego z Milatyna datt: roku 1799 Mca 7bra dnia 26 odebrał, żadney od prawdziwych iego sukcessorow niema rekwizycyi, przez ninieysze więc w gazecie ogłoszenie uprasza wszystkich ktoby o nich mógł wiedzieć iżby mu donieśli na pocztę Prużańską, a samych sukcessorow iżby dla odebrania takowey summy w powiat Prużański iak nayrychley iawili się. Jan Bieniecki

3 Z Powiatu Mozyrskiego roku 1810 Junii 9 celem wyszukania rodzeństwa z linii męskiey albo w niedostatku oney z żeńskiey, do publiczney wiadomości rzecz następna—Od lat prawie 30 iak w powiecie mozyr: na usługach zostaiąc w domie JWWch Jeleńskich nayprzód oyciec podobno Heronim Miładowski posledniey Hyacynt i Władysław zmarli wszyscy, Władysław zostawił syna Adama z Korewianki spłodzonego od lat 4ch wieku i majątku sumownego do 30,000 złłch czy więcey—Wolą ostateczną zeszłego Władysława Rott Rzeczyckiego zostawieni opiekunami WW. Andrzey Pokład Niekraszewicz por: wóysk Rossyi deputatt pt u: mozyr: tudzież Józef Krasiński Łow: Orszań: nieubliżyli dowodu przyiaźni postępkiem dla dobra nieletniego uczynionym—Z ustronia gdy WWni Medzwiedzcy i Kozłowski tytułuiąc się familiantami po Miładowskich przedsięwzięli proceder w Gubernii Wołyńskiey pcie Owruckim nad mysl prawa kons 1764 roku potoritatem dóbr ad fundum stosuiącego: przestaiący na swo im i ubiegać się za cudzą staraunością niechcąc, ani nadaney opieki gwałtownie trzymać nieżądaiąc, obwieścić maią honor przeswietną publiczność aby sukcesso: Miładowskich nayblizsi zgłosili się. Z mocy prożb od opiekunow podpisuię— Antoni Olewiński komor: pottowy mozyr

3 Po zeyściu bezpotomném w dobrach Łuczycy w mozyr: Benedykta Woyciechowskiego, wzywaią się nayblizsi sukcessorowie z dowodami legitymacyi do dziedzica dóbr Marszałka Jeleńskiego dla odebrania wszelkiey po nim pozostałości.

2 Skutkiem ukazu Rządu guberńskiego litewsko-wileńskiego d. 18 teraźn: mca Junii za Nrem: 101. radzie mieyskiey Wileńskiey danego, w dniach 24 27 i 28 præsentium, będzie odchodzić na Ratuszu w radzie publiczna licytacya na przyięcie od miasta za kontraktem obowiązku załatwienia w niektórych artykułach iako to: drzwiach, oknach, piecach, podłodze stolowaniu i dachu domu mieyskiego gościnnego reparacyi podług wyliczenia przez W. Guberńskiego architekta sporządzonego; aby więc życzący przyiąć wyrażoną tu reparacyą w powyższych terminach do rady stawali, przez niniejszą awizacyą zapraszaią się. Datt na Ratuszu wileńskim w radzie tegoż miasta roku 1810 mca Junii 20 dnia.

Tomasz Reyser P. R.

2 Ziemia funduszowa do Miasta Wilna należna za Rzeką Wilią i przedmieściem Szuipiszkami, przy granicy JXXży Dominikanow Bołtupskiey, idąc z miasta Goscincem ku Werkom, po prawey ręce onego położona i 4 morgi 189. prętow, i 70 kwadratowych pręcikow zawieraiąca, na skutek ukazu rządu guberńskiego litewsko wileńskiego dnia 18 præsentium pod Nrem 103 do rady miasta Wilna wyszłego; w dniach 24 27 28 idącego mca Junii przez publiczną licytacyą na ratuszu w radzie odchodzić maiącą, w każdym naznaczonym terminie od godziny 10 ranney, do pierwszey z południa, będzie na czyńsz wieczny więcey ofiaruiącemu do kassy funduszowey mieyskiey poziemnego oddaną; o iakowey licytacyi, rada mieyska wileńska dla podania do powszéchney wiadomości, niniejsze zamieszca ogłoszenie. Datt na ratuszu wileńskim roku 1810 mca Junii 20 dnia. Tomasz Reyser P. R.

1 Niżey podpisany za odebraną wiadomością o zeyściu z tego świata ś. p. Bonawentury Borzymowskiego Biskupa nominata Koadiutora dyecezyi minskiey Proboszcza Nieświzkiego, w dniu 10 maia roku teraznieyszego, do Nieswiża mieysca rezydencyi zeszłego w imieniu całego rodzeństwa, dla umiarkowania pozostałości sukcessorom spadłey ziechawszy, z troskliwości JO. Xcia Dominika Radziwiła Ordynata Nieświskiego o bezpieczeństwo i całość z momentem smierci biskupa wszelką pozostałość po nim dla sukcessorow urzędownie opieczętowaną zastawszy, za wezwaniem tegoż urzędu Policyi i wielu arbitrow dla zebrania pozostałych Funduszow na urzędowy regestr przystąpiwszy gdy nad biblotekę z xiążek łacinskich włoskich i francuzkich autorow do kilkuset tomow, nad sprzęt małey garderoby, szczupłego Inwentarza ruchomości bydła i koni oraz dalszych nieznacznego szacunku obiektow i kilkuset rubli srebrnych w gotowiznie, które wraz na wydatek pogrzebu użyte zostały: nieokazało się, a na takowy fundusz gdy kilkanaście tysięcy długu rozmaitym za inskrypcyami tymczasowie daie się widzieć, przeto takowey ruchomości po dokładnym zregestrowaniu nienaruszaiąc w obecności urzędu regestr przy ruchomości opieczętowawszy i do dnia 20 augusta roku idącego ostateczne umiarkowanie odłożywszy, ażeby każdy z maiących pretensyą i dotąd nieobiawioną, na tenże czas przez się lub umocowanego plenipotenta dla odebrania należności, iaka z otaxowania w proporcyą wynikuie, do Nieswiża przybywał pod ammisyą na potem wszelkich pretensyi ostrzega się, i dla wiadomości powszechney do gazet podaie się.

Józef Szalewicz pełnomocny plenipotent.

1 Skutkiem dekretu 2 departamentu Sądu Głł: GuberniiMiń 1810 marca 18 d. nastałego taxę i exdywizyą majątku zeszłego kupca i obywatela mińskiego Franciszka Guzego na rzecz iego kredytorow determinuiącego, po uprzedzonych przez gazety awizacyach Sąd exdywizorski w dniu 2 maia tegoż Roku do miasta zebrany po ufundowaniu swoiey iuryzdykcyi i po ułatwieniu akcessoryinych między stronami sporow wyrokiem swym na dniu 7 cor: ogłoszonym uznał wzaiemne na wszystkich pozwanych stronach komportacye do kancellaryi Ziemskiey wileń: na dzień 20 præsen: z sześcio tygodniową persystencyą onych, zadeklarował przystąpić do licytacyi towarow zeszłego Guzego, oznaczył drugi termin zebrania się na dzień 25 9bra idącego roku na który iżby wszyscy dłużnicy Guzego przez pozew edyktalny awizowani niemniey wszelkiego rodzaiu kredytorowie i pretensorowie iego do wyrażonego Sądu niechibnie przez siebie lub przez swych plenipotentow pod upadkiem rzeczy iawili się postanowił, o czem przez niniejsze publiczne ogłoszenie daiąc wiedzieć zarazem obwieszcza Sąd i to że towary po zmarłym Guzym pozostałe z publicznego targu ciągle będą sprzedawane, a mianowicie w d. 24 przyszłego mca iunii aż do ukończenia takowey Licytacyi, do którego to funduszu zę i WJPan Tomasz Reyzer pretensyą niemałey ilości zapowiada, aby przeto i on równie był troskliwym z ochoczymi do kupowania towarow Guzowskich z publiczney licytacyi na wyrażony termin do miasta Mińska przybyć—Działo się na sessyi w mieście Mińsku 1810 mca maia 7 d. podpisali w protokule.

Ignacy Jwanowski Ziem: Miń: Pod exdyw Prezyduiący
Teofil Kotowicz Pisarz Ziem: Jhumen exdywizor
Stanisław Odrowąż Wysocki P. Z. P. W. exdywizor.
Zgodność świadczę Regent Michał Rewiński.

Cena targowa

Od d 12 Czerwca do d. 26 tegoż	Rub	Kop
Kommissy Beczka Zyta syrowego - -	6.	—
Kommissy Beczka Pszenicy - - -	19.	—
Kommissy Beczka Jęczmienia - -	7	—
Kommissy Beczka Owsa - - -	6.	—
Kommissy Beczka Grochu - - -	7.	—
Faska Masła - - -	4.	50
Asygnacya 100 Rubli - -	34.	—
Dukat - - - -	3.	16